

Standardy ochrony małoletnich w Zarządzie Dróg Miejskich w Warszawie

Wstęp

W trosce o zabezpieczenie dobra małoletnich korzystających z oferty praktyk zawodowych, staży uczniowskich oraz innych zajęć dla dzieci organizowanych przez Zarząd Dróg Miejskich w Warszawie, zgodnie z obowiązkiem nałożonym w art. 22b i 22c ustawy¹, wprowadza się Standardy ochrony małoletnich w Zarządzie Dróg Miejskich w Warszawie. Dokument kierowany jest do pracowników ZDM, zleceniobiorców oraz praktykantów, wolontariuszy i kontrahentów – a także rodziców, opiekunów ustawowych oraz samych małoletnich, z którymi mamy kontakt podczas naszej pracy.

Naszą najważniejszą zasadą jest działanie dla dobra dziecka, umożliwienie mu życia w bezpiecznym miejscu, pozwalającym na rozwój, dbanie, aby jego prawa były przestrzegane. Każdy pracownik Zarządu Dróg Miejskich szanuje dzieci i ich potrzeby. Chcemy, aby dzieci czuły, że ich sprawy są dla nas ważne. Nie zgadzamy się na złe traktowanie (krzywdzenie) dzieci przez kogokolwiek. Ten dokument zawiera zasady, mówiące o tym co robimy, aby prawa dzieci były szanowane i nie były łamane. Dzięki niemu pracownicy ZDM dobrze wiedzą, jak szanować dzieci i ich prawa, co jest zachowaniem niedozwolonym wobec nich i co należy zrobić w sytuacji, gdy bezpieczeństwo dziecka jest zagrożone. Dajemy wszystkim jasny sygnał, że traktujemy poważnie temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

¹Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560)

Rozdział I. Objasnienie terminów

§ 1

1. **Standardy ochrony małoletnich** - zbiór zasad dotyczących zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocą; dalej: Standardy.
2. **Pracodawca** - Zarząd Dróg Miejskich w Warszawie - jednostka budżetowa m.st. Warszawy dalej: ZDM.
3. **Dyrektor** - Dyrektor Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie.
4. **Pracownik** - pracownik ZDM zatrudniony na podstawie umowy o pracę.
5. **Personel** - każda osoba, która wykonuje pracę dla ZDM, niezależnie od:
 - stanowiska, rodzaju umowy i czasu jej trwania;
 - podstawy prawnej wykonywania działań, w tym osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej, kontrahenci, współpracownicy.
6. **Koordynatorzy ds. standardów ochrony małoletnich** dalej: koordynatorzy - pracownicy ZDM wyznaczeni przez Dyrektora, którzy nadzorują realizację Standardów w ZDM, odpowiadają za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu wraz z doraźnym wsparciem małoletniego i współpracują w prowadzeniu interwencji ze szkołą kierującą małoletniego na praktyki zawodowe lub staż uczniowski.
7. **Dziecko, czyli małoletni** - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia lub jest uczniem szkoły², która realizuje praktykę zawodową na podstawie umowy o praktykę zawodową lub staż uczniowski, o którym mowa w art. 121 a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), na podstawie umowy o staż uczniowski
8. **Opiekun prawny** – dalej również opiekunowie prawni, oznacza przedstawiciela ustawowego małoletniego: rodzica³ albo opiekuna⁴; rodzica zastępczego⁵; opiekuna tymczasowego⁶.
9. **Opiekun praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego** – opiekun wyznaczony przez pracodawcę do prowadzenia pod kierunkiem tej osoby praktyk zawodowych lub stażu uczniowskiego.
10. **Krzywdzenie małoletniego** - każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju (zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszych Standardów).

² Niniejsze Standardy ochrony małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj. zasad bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczą także osób pełnoletnich, o ile kontynuują naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum. Za każdym razem, gdy w dokumencie pojawia się określenie „małoletni” oznacza ono również osobę pełnoletnią kontynuującą naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum. W przypadku uczniów pełnoletnich zgoda opiekuna dziecka przewidziana niniejszym dokumentem nie ma zastosowania, chyba, że co innego wynika z przepisów powszechnie obowiązujących.

³ W rozumieniu art. 98 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.), dalej jako „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”.

⁴ W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

⁵ W rozumieniu Art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

⁶ W rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.) osoba upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych

11. **Rejestr interwencji** – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, uwzględniający:
 - 1) Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej;
 - 2) Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun prawny małoletniego, pracownik, inny małoletni, inna osoba);
 - 3) Rodzaj podjętej interwencji;
 - 4) Datę interwencji;
 - 5) Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosek wysyłanych do właściwych służb/szkoły).
12. **Dane osobowe dziecka** - wszelkie informacje, które umożliwiają identyfikację dziecka.
13. **Zajęcia** - różnego rodzaju działania podejmowane przez ZDM, w których mogą uczestniczyć dzieci, w szczególności związane z: edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich.
14. **Zgoda opiekuna** - zgoda co najmniej jednego z rodziców lub opiekunów prawnych dziecka. Dla jej wyrażenia rodzic musi mieć pełnię władzy rodzicielskiej.

[!] Jeśli rodzice lub opiekunowie prawni dziecka nie mogą między sobą uzgodnić stanowiska muszą rozstrzygnąć sprawę w sądzie rodzinnym.

Rozdział II

Kontakty do osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary oraz instytucji pomocowych

§ 2

1. Dyrektor wyznacza osoby do pełnienia wyznaczonych w Standardach funkcji koordynatorów na mocy odrębnego zarządzenia.
2. ZDM, w zakresie ochrony małoletnich, ściśle współpracuje ze szkołą, w której małoletni realizują kształcenie zawodowe.
3. ZDM w zakresie działań związanych z ochroną małoletnich może współpracować z:
 - 1) Placówkami ochrony zdrowia na terenie m. st. Warszawy,
 - 2) Ośrodkami Pomocy Społecznej⁷,
 - 3) Poradnią psychologiczno-pedagogiczną na terenie m. st. Warszawy,
 - 4) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na terenie m. st. Warszawy,
 - 5) Policją na terenie m. st. Warszawy,
 - 6) Sądem Rejonowym na terenie m. st. Warszawy.
4. ZDM informuje przebywających w jego zakładzie małoletnich o pomocy:
 - 1) Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - 2) Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12,
 - 3) Telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111.

⁷ Właściwość miejscową Ośrodka Pomocy Społecznej ustala się ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 3

Standardy ochrony małoletnich

1. Personel zna i stosuje Standardy ochrony małoletnich w ZDM.
2. Personel ZDM zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel– dziecko i dziecko – dziecko. Zasady te opisane są w załączniku nr 2 i załączniku nr 3 do niniejszych Standardów.
3. Personel, który realizuje zadania związane z edukacją lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, przed dopuszczeniem do pracy lub działalności jest sprawdzany w odpowiednich rejestrach, zgodnie z przepisami o ochronie małoletnich⁸. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, które są opisane w § 4 niniejszych Standardów.
4. ZDM podejmuje działania zapobiegające krzywdzeniu małoletnich, w szczególności przez:
 - 1) ustanowienie zasad reagowania na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia;
 - 2) ustanowienie zasad bezpiecznej rekrutacji pracowników;
 - 3) zapewnienie odpowiedniego przygotowania pracowników pełniących funkcję opiekunów praktyk zawodowych/staży uczniowskich poprzez np. szkolenia, instruktaż, webinaria, e-learning;
 - 4) ustalenie zakresów odpowiedzialności koordynatorów;
 - 5) ustalenie zasad bezpiecznych relacji między pracownikami a małoletnimi oraz między samymi małoletnimi.
5. Pracownicy, pełniący funkcję opiekunów praktyk zawodowych/staży uczniowskich, posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich, a w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na ich występowanie.
6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, opiekun praktyk zawodowych/staży uczniowskiego, podejmuje rozmowę z małoletnim, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując do szukania pomocy w innych instytucjach/podmiotach działających na rzecz małoletnich. Podjęte kroki należy udokumentować.
7. W przypadku przyjęcia na praktykę zawodową lub staż uczniowski małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ZDM dostosowuje niniejsze standardy, kierując się zaleceniami przekazanymi przez dyrektora szkoły wynikającymi z orzeczeń i opinii wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym specjalistyczne oraz lekarza medycyny pracy.
8. Pracownicy ZDM mają na uwadze sytuację i dobrostan małoletnich.

⁸Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 poz. 560).

Zasady rekrutacji pracowników

1. Przed powierzeniem pracownikowi funkcji opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego ZDM dokłada szczególnej staranności w zakresie przygotowania tej osoby do pełnienia ww. funkcji i pracy z małoletnimi.
2. Przed powierzeniem pracownikowi funkcji opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego ZDM sprawdza czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przed powierzeniem funkcji, o której mowa w ust. 1, przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.) - Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, jeśli są to kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy (lub innemu organizatorowi) informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4 i 6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, że dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – druk nr 2 do Standardów.
8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie pracownik jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

- złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wzór oświadczenia stanowi druk nr 3 do Standardów.
9. Pracownik, któremu powierzono funkcję opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego musi złożyć następujące oświadczenia:
 - a) oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich i zobowiązaniu do ich przestrzegania – załącznik nr 7 do Standardów;
 - b) oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska - druk nr 3 do Standardów;
 - c) oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletnich (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji o niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych) – druk nr 2 do Standardów.
 10. Oświadczenia zostają włączone do akt osobowych pracowników, a w przypadku ich braku - dołączone do umowy cywilnoprawnej. Brak zgody na podpisanie któregośkolwiek dokumentu wymienionego w ust. 9 uniemożliwi nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego.

§ 5

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami ZDM a małoletnimi

1. Pracownik zna i stosuje ustalone u pracodawcy zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi.
2. Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone przez każdego pracownika.
3. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego pracownika ZDM jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
4. Pracownik ZDM traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.
5. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
6. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym lub intymnym.
7. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku małoletniego (np. filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika.
8. Każdy kontakt z małoletnim jest jawny oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
9. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności małoletniego, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb pracownika.
10. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec małoletniego były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem małoletniego w stosunku do innych małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
11. Ogólne zasady bezpiecznych relacji personelu ZDM z małoletnimi obowiązują każdego pracownika, a także każdą osobę mającą kontakt z małoletnimi w ZDM, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie zakładu pracy.
12. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji personel-dziecko stanowi załącznik nr 2 do Standardów. W szczegółowym opisie zasad bezpiecznych relacji określa się w szczególności:
 - a) komunikację z małoletnimi;

- b) działania z małoletnimi;
- c) kontakt fizyczny z małoletnimi;
- d) kontakty poza godzinami pracy, w tym kontakt online.

§ 6

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

1. Opiekun praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego zna i monitoruje stosowanie zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi ustalonych u pracodawcy.
2. Małoletni realizujący na terenie ZDM praktykę zawodową lub staż uczniowski znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.
3. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów. W szczegółowym opisie zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi określa się w szczególności:
 - 1) Zasady komunikacji między małoletnimi;
 - 2) Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - 3) Sposoby rozwiązywania konfliktów (z naciskiem na mediacje rówieśnicze);
 - 4) Zasady szacunku dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
 - 5) Zasady równego traktowania, szacunku dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.

§ 7

Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich

1. Pracownicy ZDM uczestniczą przynajmniej w podstawowym szkoleniu, instruktażu, webinarium, e-learningu, w zakresie ochrony małoletnich.
2. Powyższe działania upowszechniające dotyczą w szczególności:
 - 1) standardów ochrony małoletnich (obowiązujące zasady i procedury);
 - 2) poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich;
 - 3) przeciwdziałania przemocy, w tym podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
3. ZDM dba, by małoletni wiedzieli, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę, która podejmie działania, aby udzielić danemu małoletniemu wsparcia z zachowaniem szacunku do ich prywatności, jeżeli:
 - 1) obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony pracownika, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby na terenie ZDM;
 - 2) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego małoletniego ze strony pracowników pracodawcy, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby na terenie ZDM.

§ 8

Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich i ich realizację

1. Obowiązki pracodawcy:
 - 1) ZDM dba o tworzenie bezpiecznego środowiska w zakładzie pracy;
 - 2) wyznaczenie koordynatorów ds. standardów ochrony małoletnich;
 - 3) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich.
2. Koordynatorzy ds. standardów ochrony małoletnich prowadzą działania, które mają zapewnić realizację standardów, w tym w szczególności:
 - 1) monitorują realizację Standardów;
 - 2) reagują na sygnały naruszenia Standardów;
 - 3) przyjmują zgłoszenia i powiadamiają szkołę, w której małoletni realizuje kształcenie zawodowe
 - 4) w przypadku zgłoszenia podejmują interwencje i sporządzają karty interwencji,
 - 5) prowadzą rejestr zgłoszeń;
 - 6) ustalają zabezpieczone miejsce przechowywania kart interwencji i rejestru zgłoszeń;
 - 7) proponują zmiany w Standardach;
 - 8) przygotowują pracowników do stosowania Standardów;
 - 9) odbierają od pracowników oświadczenia o zapoznaniu się ze standardami i zobowiązania do ich stosowania;
 - 10) ustalają wytyczne dotyczące zasad i sposobu udostępniania standardów opiekunom dzieci oraz dzieciom do zapoznania się;
 - 11) dokumentują czynności notatkami służbowymi lub w inny sposób określony w wewnętrznych regulacjach,
 - 12) w przypadku ujawnienia krzywdzenia, współpracują w niezbędnym zakresie z dyrekcją szkoły, do której uczęszcza małoletni, w celu ustalenia planu wsparcia dla małoletniego, tworzonego przez szkołę, w której małoletni realizuje kształcenie zawodowe
3. Rejestr interwencji należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonym miejscu, do którego dostęp ma osoba odpowiedzialna za prowadzenie rejestru interwencji oraz pracodawca.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka/małoletniego

§ 9

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - a) podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletnich (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad małoletnim),
 - b) podejrzenie innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem, takiej jak np. przemoc niespełniająca znamion przestępstwa znęcania, krzyk, poniżanie, wyśmiewanie, presja i wymagania przekraczające możliwości małoletniego.

3. Procedury interwencji sformułowano tak, by wspierać pracowników ZDM w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
4. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
5. Należy pamiętać, że w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego małoletniego poniżej 15. roku życia, istnieje prawny obowiązek zgłoszenia podejrzenia na Policję lub do prokuratury. W przypadku niedopełnienia obowiązku istnieje zagrożenie karą pozbawienia wolności do lat 3. W przypadku pozostałych przestępstw na wszystkich spoczywa społeczny obowiązek dokonania zgłoszenia.

§ 10

1. W przypadku powzięcia przez pracownika ZDM podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna prawnego, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej koordynatorowi. Notatka może zostać sporządzona na piśmie lub przesłana za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. W przypadku dokonania zgłoszenia przez małoletniego, koordynatorzy informują szkołę, do której uczęszcza małoletni odbywający praktykę zawodową lub staż uczniowski o konieczności podjęcia przez nią prowadzenia dalszej interwencji we współpracy z ZDM.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja jest prowadzona przez pracodawcę.
4. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez ZDM.
5. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 11

W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji, która odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w standardach.

§ 12

Podejrzenie krzywdzenia przez pracownika

1. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez pracownika ZDM, koordynator niezwłocznie informuje o tym fakcie pracodawcę.
2. Pracodawca lub pracownik przez niego wyznaczony wraz z koordynatorem organizuje spotkanie z pracownikiem, którego dotyczy zgłoszenie celem wyjaśnienia sytuacji. Ustalenia są zapisywane w karcie interwencji.

3. Do czasu wyjaśnienia sprawy, pracownik podejrzewany o krzywdzenie małoletniego, będące czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego, zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzonym, ale także z pozostałymi małoletnimi.
4. W przypadku podejrzenia przestępstwa, pracodawca dokonuje zgłoszenia na Policję lub prokuraturę. W pozostałych sytuacjach pracodawca podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w zakładzie pracy.
5. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec małoletniego krzywdzenia niebędącego przestępstwem (np. krzyk, wykluczanie, poniżanie), koordynator powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych.

§ 13

Podejrzenie krzywdzenia przez opiekuna prawnego małoletniego

1. W przypadku, gdy zgłoszone zostało krzywdzenie małoletniego przez jego opiekuna prawnego, koordynator przeprowadza rozmowę z małoletnim i rejestruje zgłoszenie. Następnie na piśmie powiadamia szkołę, w której małoletni realizuje kształcenie zawodowe.
2. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo koordynator sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo Policji lub prokuratury.

§ 14

Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego w ZDM, koordynator przeprowadza rozmowę z małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji, stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszych Standardów. Karta interwencji przekazywana jest do szkoły, w której małoletni realizują kształcenie zawodowe.
2. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwą miejscowo sąd rodzinny lub Policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie.
3. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę Policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 15

Plan wsparcia

1. Wobec małoletniego poddanego krzywdzeniu szkoła poinformowana przez ZDM opracowuje plan wsparcia we współpracy z ZDM w niezbędnym zakresie. Listę miejsc, gdzie skierować opiekuna prawnego dziecka potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka stanowi załącznik 9.
2. Dostosowany do potrzeb małoletniego i możliwości pracodawcy plan wsparcia należy opracować wobec małoletnich będących świadkami krzywdzenia.

Rozdział V

Zasady dotyczące korzystania z Internetu

§ 16

1. ZDM z zasady nie udostępnia dzieciom Internetu. Wi-Fi ZDM chronione jest hasłem, a komputery pracowników zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.
2. Sieć internetowa wewnątrz ZDM jest zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami przez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
3. Jeśli ZDM udostępnia dziecku Internet, odbywa się to pod ścisłym nadzorem personelu.
4. Zasady określone w pkt 1-3 dotyczą również kontrahentów – a także rodziców i opiekunów ustawowych. Co do zasady Internetu nie należy udostępniać dzieciom.

Rozdział VI

Monitoring

§ 20

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania standardów oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach.
2. Na podstawie ewaluacji oraz oceny zgodności standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi, koordynatorzy sporządzają raport, który następnie przekazują pracodawcy. Część raportu stanowi ocena znajomości standardów przez pracowników, zestawienie zgłaszanych naruszeń standardów ochrony małoletnich oraz propozycje zmian.
3. Pracodawca w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do Standardów i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu koordynatorom.
4. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości standardów ochrony małoletnich jest niewystarczający, koordynatorzy mają obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające z zakresu standardów ochrony małoletnich dla pracowników.
5. Pracodawca wprowadza do standardów ochrony małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów.

Przepisy końcowe

§ 21

1. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie skróconej wersji w widocznym miejscu w siedzibie ZDM, również w wersji przeznaczony dla dzieci, a także poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie.

DYREKTOR
ZARZĄDU DRÓG MIEJSKICH
Łukasz Puchalski